

TROGIRSKI EVANĖLISTAR, iluminirani kodeks; napisan i iluminiran u benediktinskome samostanu Sv. Ivana u Trogiru oko 1230 (danas u riznici trogirске katedrale). Sadržava 122 inicijala i 5 minijatura. Četiri minijature ilustriraju velike blagdane (*Rođenje Isusovo*, *Ulazak u Jeruzalem*, *Prikanje u hramu*, *Navještenje*), a peta *Rođenje Ivana Krstitelja*. Minijature su stilska i ikonografska kombinacija biz. i zap. kasnoromaničkih elemenata koji se pojavljuju u umjetnosti srednje i S Italije. Plastična obradba figura i draperija te izražajnost lica karakteristične su za umjetnost XIII. st.

LIT.: A. Zaninović, Doba u koje bi napisan trogirski evanđelistar, VjAHD, 1922, 45. — B. Telebaković-Pecarski, A monument of Dalmatian Miniature Painting from the 13th century, Medievalia and Humanistica (Boulder), 1961, 13. — Minijatura u Jugoslaviji (katalog), Zagreb 1964. — I. Fisković, Romaničko slikarstvo u Hrvatskoj (katalog), Zagreb 1987. R.

TROGIRSKI LEKSIONAR, rukopisni kodeks iz XIII. st. (riznica katedrale u Trogiru). U rukopisu ima 74 inicijala crtana perom bez boje sa životinjskim i cvjetnim romaničkim ukrasima; u desetak inicijala pojavljuju se ljudski lik. Kodeks je uvezan u srebrne, dijelom pozlaćene korice iz druge pol. XIII. st. s dodatkom okvira iz XVII. st. i kopči iz XVIII. st. Na prednjoj su ploči prikazani apostoli u tri vodoravna niza, na stražnjoj ploči apostoli sjede u polukrugu, a zraci Duha Svetoga padaju na njih. Pred apostolima stoje Izraelci. U stilu figura primjećuju se zap. i biz. utjecaji.

LIT.: B. Pecarski, Byzantine influence on some silver book — covers in Dalmatia, u zborniku: Actes du XII congrès international des études byzantines, Beograd 1964. — I. Fisković, Romaničko slikarstvo u Hrvatskoj (katalog), Zagreb 1987. R.

TROGRLIĆ, Dražen, slikar, grafičar i kipar (Varaždin, 19. VII. 1958). Diplomirao na Akademiji u Zagrebu 1983 (R. Goldoni). Bio je suradnik Majstorske radionice N. Reiser i Lj. Ivančića 1983—85. Sustavom sponatanih znakova i otvorena kolorita uspostavlja izravan odnos između prirodnoga i civilizacijskoga, mita i stvarnosti, afirmirajući doživljaj elementarnoga i prvobitnog (*Žetva*, 1987; *Stol samilosti*, 1987; *Nestale duše*, 1989; *Prekinute igre*, 1991—92). Objavio je grafičke mape *Materinstvo*, 1984; *Iskušenja južnih mora*, 1986; *Povratak uoči odlaska*, 1987. i *Zemljine mijene*, 1989. Samostalno je izlagao u Zagrebu, Varaždinu, Čakovcu, Skoplju i Dubrovniku. Posljednjih godina radi vertikalne skulpture, rasterećene konkavnim usjecima ili blagim zaobljenjima (*Prijatelj nosorog*, 1989; *Šumsko stanište*, 1993).

LIT.: T. Muroević, Dražen Trogrlić (katalog), Zagreb 1988. — Ž. Sabol, Dražen Trogrlić (katalog), Dubrovnik 1989. — Lj. Domić, Simbolički govor boje, u katalogu: Pet plus pet, Ljubljana 1989. — M. Šolman, Dražen Trogrlić (katalog), Zagreb 1989. — Z. Rus, Dražen Trogrlić, Slike, crteži, skulpture 1983—1993 (katalog), Varaždin 1993. — H. Pejaković, Dražen Trogrlić — crteži, Zagreb 1995. M. Šo. i R.

TROLIS, Enrico, arhitekt (Pula, 27. I. 1907 — Trst, 22. VI. 1978). Završio Višu školu za arhitekturu u Veneciji. Djelovao u Puli 1938—45, potom u Milanu, Venezueli i Španjolskoj. Sudjelovao u izradi generalnoga urbanističkoga plana Pule autora Luigija Lenzija, projektirao je plažni objekt Stoja (1936) te fontanu pred poštom i uređenje parka Zaro u Puli.

LIT.: A. Rubbi, Plažni objekt Enrica Trolisa, Glas Istre, 16. XII. 1990. — Isti, Moderno kiparstvo u Istri između dva svjetska rata, ibid., 27—29. I. 1993. An. R.

TROSTMANN, Josip (Pino), slikar (Dubrovnik, 9. VI. 1938). Diplomirao na Akademiji u Zagrebu 1963 (Đ. Tiljak, I. Režek). Jedan je od

TROGIRSKI EVANĖLISTAR. Trogir, riznica katedrale

izravnih nastavljača dubrovačke kolorističke tradicije (I. Dulčić, Đ. Pulitika). Slika zavičajne motive i lirske mrtve prirode, stilski između impresionizma i ekspresionizma (*Cvat japanske trešnje*, 1978; *Predgrađe Dubrovnika*, 1980; *Mrtva priroda sa cvijećem*, 1983; *Crvena zemlja*, 1985). Karakterističan je njegov sustav obojenih mrlja, kojima se motiv rastvara u svjetlosti (*U sjeni odrine*, 1985; *Zapušteni vrt*, 1990; *Treptaji*, 1993). Samostalno je izlagao u Dubrovniku, Splitu, Budvi, Zagrebu i Apeldoornu (Nizozemska). Bavi se lik. pedagogijom.

J. TROSTMANN, *U sjeni odrine*

D. TROGRLIĆ, *Lucija i njezina sreća*

TRSAT, refektorij franjevačkoga samostana

LIT.: T. Šuljak, Josip Trostman (katalog), Dubrovnik 1970. — L. Orešić, Josip Trostman (katalog), Dubrovnik 1985. — I. Zidić i L. Paljetak, Svjetla i boje Dubrovnika (katalog), Zagreb 1988. — M. Bešlić, Josip Trostman (katalog), Zagreb 1990. — T. Maroević, Trostman (katalog), Dubrovnik 1990. — A. Karaman, Trostmann (katalog), Dubrovnik 1993. — Isti, Trostmann, Put u zjenicu sunca (katalog), Zagreb 1994. Ž. Sa. i R.

TRSAT, Majka Božja Trsatska, djelo nepoznata slikara

TROŠMARIJA, selo na rijeci Dobri S od Ogulina. U blizini sela otkrivena je japodska nekropola (← V/IV. st.) s grobnim nalazima (fibule, okovi za pojas). Župna je crkva jednobrodna barokna građevina sa sakristijom iza svetišta, trijemom uz brod i zvonikom uz glavno pročelje. Barokni oltari (glavni s grbom donatora), propovjedaonica, krstionica te intarzijama ukrašeni ormar i ispovjedaonice.

LIT.: R. Drechsler-Bižić, Latenski grob iz Trošmarije, *Adriatica praeistorica et antiqua* (Zagreb), 1970. — Horvat—Matejčić—Prijatelj, Barok. A. Ht.

TRSAT, srednjovj. utvrđeni grad na brdu iznad Rijeke. Prapov. liburnijska *Darsata* i rim. utvrda *Tarsatica*. — Kaštel učvršćuju i proširuju u XIII. st. Frankopani; djelomično su očuvani elementi srednjovj. arhitekture: »konak«, »turan« oko kojega je zidinama i kulama zatvoreno dvorište, vodosprema i ulaz s pokretnim mostom. God. 1826. kupuje ga grof Laval Nugent i obnavlja u duhu neogotike, prema projektima mlet. arhitekta i kipara Giacoma Paronuzzija (gibelinsko krunište gl. kule, neoklasicistički mauzolej »Mir junaka«). Pred mauzolejom amblem iz Nugentova grba (A. D. Fernkorn); biste Nugentovih, radovi A. D. Fernkorna i A. Canove, sada su u Pomorskom i povijesnom muzeju u Rijeci. Jezgra kaštela je u novije doba preuređena u izletnište; tu se održavaju ljetne priredbe i izložbe.

Od Rijeke prema Trsatu vode stube koje je 1531. započeo graditi uskočki kapetan Petar Kružić; ulazni barokni trijem sagrađen je 1745. Duž stubišta se nižu kapelice hodočasničkoga puta.

Podno kaštela župna crkva *Sv. Jurja*, izvorno srednjovj., proširena 1660 (graditelj svetišta proto Mitar Urban); zvonik iz 1866. U crkvi je barokni oltar *Sv. Jurja* (izradio K. Medelin iz Vodnjana, 1797), a tri je manja oltara izradio 1905. kamenorezac Giuseppe Dorigo iz Rijeke. U sakristiji je intarzirani ormar iz XVIII. st.